

TRGOVSKI

Licejska knjižnica

Ljubljana

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četiri leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 21. februarja 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 22.

Dr. C. P.:

Tržne pristojbine.

Ker se pogosto opaža nerazumevanje bistva in namena tržnih (sejmskih) pristojbin, kakor tudi velika neenotnost glede njih višine, smatram za potrebno, da se to vprašanje javno pojasni.

Tržne pristojbine so po § 69. obrtnega reda odškodnine za prepuščeni sejmski prostor, uporabo kolib in orodja ter za druge za vršitvi sejma združene stroške (n. pr. snaženje, nadzorstvo). Zato morajo odgovarjati proračunanim sejmskim stroškom in služiti svojemu namenu, t. j. omogočiti vršitev sejmov odnosno tržnih dni. Napačno je naziranje nekaterih občin, da naj se s sejmskimi pristojbinami vzdržujejo šole, popravljajo pota, grade vodovodi in slično. Seveda je nemogoče sestaviti sejmski proračun tako natančno, da bi bil izključen prebitok, vendar ne gre stremiti za večjim prebitkom, posebno ne z namenom, uporabiti ga v nesejmske svrhe.

Po § 70. obrtnega reda mora vsaka občina, v kateri se vrše sejmi, skleniti krajevnim razmeram odgovarjajočo tarifo sejmskih (tržnih) pristojbin in jo predložiti v odobritev obrtnemu oblastvu II. stopnje. Vsled tega mora sklepati o sejmski tarifi občinski odbor tudi tedaj, če je sejmska upravičenka vas ali podobčina in se tarifa ne sme uveljaviti pred oblastveno odobritvijo, kakor tudi ne preko odobrene višine. Drugih dajatev kakor odobrene sejmske pristojbine občina ne sme zahtevati od sejmskega prometa. Vsako prekoračenje odobrene tarife, ki mora biti ob vršitvi sejma na sejmišču javno nabita, je kaznivo in se more sodnim potom zahtevati vrnitev nedopustno iztirjanih pristojbin.

Ovreci je torej trditve neke občine v konkretnem slučaju, da je prepuščitev uporabe določenih javnih prostorov na sejmski dan posameznim sejmarjem zasebnopravna najemna pogodba in ne zadeva javnopravnega značaja. O zasebnopravni najemni pogodbi je možno govoriti le tedaj, če je tržni prostor v lasti, oziroma posesti zasebnika. Ta sme zahtevati za uporabo prostora protidajatev, ki ne spada v območje javnega prava, ne da bi bila s tem občina ovirana pri izvrševanju tržne policije in pobiranju tržnih pristojbin. Da je naziranje

neke druge občine, ki meni, da pri sejmski tarifi ne gre »obesiti se na njen dobesedni tekst« pogrešno in celo usodno, po zgornjem ni treba posebno poudarjati.

Kakor že prej rečeno, imajo sejmske pristojbine namen omogočiti vršitev sejmov in morajo odgovarjati krajevnim razmeram. Od njih višine odnosev finančnega efekta je odvisna ureditev sejmišča in udobnost prodajalcev; na drugi strani pa se morajo tudi pristojbine ravnati po urejenosti in udobnosti sejmišča. Višina sejmskih pristojbin utegne vplivati na tržne cene po znanem trgovskem običaju, da se vse javne dajatve s pribitkom prevale na odjemalce. Zato je svariti pred neprimernim povišanjem pristojbin odnosno prevelikimi skoki, n. pr. kar za par sto odstotkov. Slednjič je višina sejmskih pristojbin pomembna za razvoj krajevne trgovine. Trgovci s stalnim obratovljišcem sicer ne plačajo nikakih sejmskih pristojbin za prodajo blaga v njihovih trgovinah za časa sejma in povečini so domači trgovci oproščeni sejmarine za prodajo na sejmskem prostoru. Vendar pa se ti krajevni trgovci često pritožujejo, da jim številni sejmi z dohodom tujih sejmarjev samo škodujejo. Kajti podeželno prebivalstvo je vajeno nabaviti si večino potrebščin ob priliki sejmov, ko s prodajo živine in lastnih pridelkov dobi za to potreben denar. Vsled tega prodaja tamošnji trgovec med tedni malo in pričakuje največ prometa baš ob sejmi. Tu pa mu prekriža račun dohod vedno številnejše množice tujih sejmarjev, ki mu postavijo stojnice pred prodajalno ter z zgornostjo in lekavostjo odzamejo vse eventuelne odjemalce. Kakor je sicer primerna konkurenca v trgovini zdrava in potrebna, tako je ta konkurenca za domačega trgovca včasih naravnost porazna. Tega ne sme prezreti tudi občina, za katere pomeni stalen trgovec rednega davkoplačevalca, dočim ima od sejmarjev le nestalne dohodke.

Sicer pa obstojajo pomisleki tudi proti presplošni trditvi, da so sejmarji v korist nakupujočemu prebivalstvu. Vobče se opaža, da imajo sejmarji takozvano bazarno blago, ki je poleg tega izpostavljeno vremenskim izpremembam. Davčna bremena sejmarja so mogoča pri enakem prometu sicer res manjša, kakor ona stalnega trgovca, zato pa je prvi često

prisiljen prevažati isto blago na več sejmov, predno je prodaja, kar mora vplivati na prodajno ceno. Slednjič se za sejmarstvo ne zahteva nikak dokaz usposobljenosti, in je zlasti prve čase po prevratu prešlo k sejmarjem polno ljudi, ki o trgovini in blagoznanstvu niso imeli pojma.

Občini je dana možnost, s smotreno sejmskotarifno politiko regulirati dohod tujih sejmarjev v meji zdrave konkurence in primerno ščititi lokalno trgovino. V ta namen naj bi se sejmarji delili v 3 skupine. Prvo naj bi tvorili oni iz domačega okraja (sreza), eventualno tudi še iz sosednjih okrajev, drugo ostali iz Slovenije, tretjo sejmarji izven Slovenije. Sejmske pristojbine naj bi rastle s skupinami.

Končno je treba omeniti, da vlada

glede višine sejmskih pristojbin velika neenakost, ki zahteva ureditev. Taka ureditev je možna pač le okvirno, pri čemur naj bi se v splošnem delala razlika med mesti, trgi in vasmi, in stavili v sejmskem pogledu slični kraji v isto vrsto, v posebnem pa naj bi se tudi uvaževale izjemne in specifične okoliščine. Zamisljena ureditev bi bila koristna tako v stvarnem kakor tudi v formalnem pogledu, ker bi olajšala poslovanje trgovske in obrtniške zbornice in naših korporacij ob priliki izjave o primernosti pristojbin.

Tudi sicer je vprašanje sejmskih pristojbin toli pomembno, da je vredno, da se pristopi k rešitvi tega vprašanja in izdela načrt, bodisi v zmislu zgornjih izjav, bodisi po zasnutku naših stanovskih organizacij samih.

Jugoslovenska industrija cementa.

Cementna industrija tvori v Jugoslaviji velevažen gospodarski činitelj, bodisi z ozirom na investiran kapital, na podjetja in na veliko množino blaga te vrste, ki se konsumira doma kakor tudi v tujini. V sedanjih razmerah nima ta industrija samo krajeven pomen, ampak je tudi velike važnosti za skupno gospodarstvo Jugoslavije.

V prvi vrsti je industrija cementa Portland popolnoma domačega izvora in kar se tiče prvin povsem neodvisna od inozemstva. Množina te mineralne snovi je tako velika, da je izraba ležišč za sedanjí čas izključena. Samo v Dalmaciji se cenijo ležišča cementnega kamenja na milijardo in pol ton. Po mnenju strokovnjakov zadostujejo gornje množine, da se založi na desetletje let tvornice cemente v Jugoslaviji in v inozemstvu.

Razne tvornice cimenta v Jugoslaviji producirajo toliko tega blaga, da krijejo popolnoma domači konsum in izvoz.

Najvažnejša podjetja, kar se tiče notranjega konsuma, se nahajajo v Srbiji, Vojvodini, Hrvatski in Sloveniji.

Dalmatinske tvornice cimenta zalagajo predvsem izvoz, ker se nahajajo ob morju in z veliko manj stroški nalagajo ladje in jih pošiljajo v inozemstvo, kot pa podjetja, nahajajoča se v notranjosti države.

Za gotove jugoslovenske pokrajine posebno pa za Dalmacijo cementna industrija ni samo prvovrstne gospodarske važnosti, ampak ima tudi globok socialni pomen in to posebno v Dal-

maciji, ki je znana po svoji nerodovitnosti in slabemu gospodarskemu stanju. Slednja industrija daje na tisoče prebivalcem kruh in zaslužek v krajih, ki ne producirajo niti najpotrebnejših življenskih potrebščin.

Ako primerjamo to industrijo z drugimi sovrstnicami, vidimo, da se ta industrija posebno odlikuje po svojih tržiščih. Izvažata se jugoslovenski cement v Evropo, Azijo, Ameriko in Avstralijo, vse dežele dajejo jugoslovenskemu cementu prednost. Konsumira se jugoslovenski cement v Italiji, Češkoslovaški, Avstriji, Rumuniji, v Egiptu, Palestini, Turčiji, Indiji in v Argentini. Zgodí se večkrat, da izgubi jugoslovenski cement v imenovanih krajih popolnoma domači pečat, kar je pač v prvi vrsti pripisovati raznim preprodajalcem, ki ga potem izdajajo za domači produkt svojih krajev. Zadnje čase skuša domača produkcija na vse načine se izogniti nepotrebnim posredovalcem in si zagotoviti na ta način direktno prodajo na zunanjih tržiščih.

Svetovna vojna je to industrijo težko oškodovala. Skoraj tri leta so tvornice popolnoma mirovale ali pa obratovale le v mali meri. V notranjosti dežele so bile tvornice prikrojene za vojne potrebe. Povojne razmere in z njimi zvezana nesolidnost trgovskega poslovanja so imele za to industrijo nesrečne posledice.

Šele od leta 1920 se je stanje cementne industrije počasi ali stalno boljšalo.

Nekaj zgodovine Slovenskega trg. društva 'Merkur'.

Iz govora društvenega predsednika g. dr. Frana Windischerja na obnem zboru dne 18. februarja 1925.

Velecenjeni zborovalci! V letošnjem letu vstopa Slovensko trgovsko društvo »Merkur« za Slovenijo v 25. leto svojega delovanja. Lepa doba je to in razdobje, v katerem so se temeljito spremenile politične in gospodarske prilike našega naroda. Od časa, ko so zavédni mladi trgovci začeli polagati temelje za prostovoljno skupno organizacijo slovenskega trgovstva, pa do sedaj so se prilike tako za naše gospodarstvo kakor za naš slovenski trgovski stan tako korenito izpremenile, da bi si največji optimist v letu 1900 ko je stekla zibelka našega društva, ne bil mogel zamisliti tako brzega poleta in razvoja. Majhne in v resnici skromne so bile razmere v naši slovenski trgovini ob začetku našega stoletja. Še leta 1900 nismo imeli v Ljubljani v svojem središču strokovne stanovske organizacije

trgovskega stanu. V Ljubljani je obstajal pač gremij trgovcev, ki so ga vodili Nemci in Trgovsko podporno in bolniško društvo, čigar uprava je bila prav tako v nemških rokah. Niti naši trgovci niti naši trgovski sodrujnik niso imeli svoje slovenske stanovske organizacije. Obstajala je v Ljubljani pač nekaka podružnica splošne avstrijske organizacije za trgovske nastavljenice, ali za nacionalne interese v tej, tudi sicer skromno delujoči organizaciji, ni bilo mesta. Značilno je, da so slovenski trgovski sodrujnik v Ljubljani prvi začutili potrebo, da osnujejo stanovsko organizacijo, katera naj bi združila delojemalce trgovskega stanu. Prvotno so se godile priprave v tej smeri, da se ustanovi delojemalska organizacija in značilno je za tedanje prilike celo v Ljubljani, da se v prvih začetkih ni še bilo na jasni, ali naj v tej ljubljanski organizaciji trgovskih sodrujnikov dobe mesto tudi nemški tovariši. To oklevanje, to iskanje prave oblike je pa kmalu nehalo in je zmagala brez težav smer, da se osnuje društvo za slovenske interese. Odločilno je v

tem pogledu uplival tedaj mladi trgovski poslovodja, pozneje samostojni trgovec in vnet narodnjak Pavel Magdič, ki je po rodu Hrvat, z enim govorom na pripravljalnem sestanku potisnil delo pripravjalnega krožka odločno v nacionalni pravec.

Dne 25. aprila 1900 so se prvič sestali pri »Zlati ribi« v Ljubljani mladi trgovski sodrujnik, da se posvetujejo o ustanovitvi lastne organizacije. Pripravljalni odbor je imel veliko truda, zakaj premagati je bilo mnogo ovir, mnogo predsodkov in tudi odpora proti tej novi ideji v Ljubljani. Zanimivo je nacionalno politično, da so zagrebški trgovski krogi miselno in duhovno ugodno uplivali na novi organizatorni pokret v Ljubljani. Dne 27. junija 1900 je prvič padla odločitev o imenu nove organizacije in sicer se je določilo društvu ime »Slovensko trgovsko društvo Merkur«. Ko so snovalci oklevali, jim je dal poguma in opore zaslužni narodni delavec, v nacionalnih krogih dobro znani sedaj že dolgo umrli gospod Ferdo Keršnik, knjigovodja firme Fr. Ks. Souvan. Na

jesen leta 1900 so pripravljalna dela hitro napredovala in padla je za ves razvoj našega trgovstva važna odločitev, da se je popustilo prvotno namero in osnovalo novo stanovsko organizacijo kot skupno organizacijo slovenskega trgovskega stanu, trgovcev in trgovskih nastavljenec. V nedeljo, dne 25. novembra 1900 se je že vršil v Narodnem domu ustanovni shod za novo društvo in dne 3. februarja 1901 prvi redni občni zbor, kateri si je volil za predsednika zaslužnega predsednika Slovenskega trgovskega pevškega društva »Merkur« tedanjega zborničnega tajnika in znanega rodoljuba gospoda Ivana Murnika. Zanimivo dejstvo je, da je od tedanjih odbornikov v našem odboru še troje aktivnih, to je naš častni predsednik gospod Alojzij Lilleg in naša zaslužna odbornika gospoda I. Jelačin st. in dr. Viktor Murnik, kateri je ob ustanovitvi igral odlično vlogo in prevzel že leta 1901 uredništvo društvenega glasila »Narodno-gospodarski Vestnik«.

Odločitev, da se je ustanovilo skupno

Danes imamo v Jugoslaviji 14 tvornic cementa, ki predstavljajo vrednost 60 milijonov zlatih frankov. Gornje tvornice producirajo lahko letno milijon ton in zaposlujejo 15.000 ljudi.

Vsporedno narašča tudi izvoz.

Po statističnih podatkih se je izvozilo cementa: leta 1920 68.072 ton za 17.5 mil. Din, leta 1921 180.953 ton za 49.2 mil. Din, leta 1922 182.953 ton za 72.1 mil. Din, leta 1923 187.000 ton za 84 mil. Din.

V letu 1924 se je izvoz cementa precej dvignil in to posebno v Grčijo, ki rabi mnogo tega blaga, da sezida hiše maloazijskim beguncem in pre-

zida Solun. Istotako kupuje tudi Turčija velike množine tega blaga, ki ga rabi za popravo po vojni porušeni mest.

V notranjosti države je nov sistem zidanja, ki obstaja v veliki uporabi armiranega cementa, mnogo pripomogetel k oživitvi cementne industrije. Razentega nove železniške zgradbe v veliki meri večajo uporabo tega materiala.

Kakor je iz gornjega razvidno, se obeta jugoslovanski industriji še lepa bodočnost, kar je pač v glavnem pripisovati izborni kakovosti jugoslovenskega cementa.

Občni zbor Slovenskega trgovskega društva „Merkur“.

Matica slovenskega trgovstva, Slovensko trgovsko društvo »Merkur« je imelo dne 18. t. m. svoj XXIV. redni letni občni zbor. Tekom vojne se je zbog tedanjih nenormalnih razmer moral opustiti en občni zbor in stopa tedaj društvo že sedaj v 25. leto svojega plodnega poslovanja.

Ob mnogobrojni udeležbi članov je društveni predsednik g. dr. F. Windischer otvoril občni zbor in pozdravil navzoče, med njimi imenoma: šefa oddelka ministrstva trgovine in industrije dv. sv. g. dr. R. Marna, načelnika Zveze trgovskih gremijev g. I. Jelačina ml., urednika našega lista g. dr. Plessa, načelnika Trgovskega gremija, Ljubljana g. Stupica, načelnika okoliškega gremija g. Zebala in zastopnika tiska. V svojem nadaljnjem govoru je predsednik g. dr. Windischer podal oris društvenega razvoja izza postanka društva. Ker bodo ti podatki brez dvoma zanimati vse naše čitatelje, prinašamo odlomek iz govora g. predsednika v današnjem podlistku.

Za overovatelja zapisnika sta se imenovala gg. Jurjevc in Turk.

Pred prehodom na dnevni red se g. dr. Windischer spominja v pretečenem letu umrlih društvenikov: Marije Felecijske, kontoristinje v Ljubljani, Antona Grlica, trgovskega pomočnika, ki je končal svoje življenje v skrivnostnih vodah Bleda, Marijana Ravniharja, knjigovodje, Viktorja Korsike, trgovskega vrtnarja, Vinkota Majdlča, prezaslužnega predsednika Zveze industrijcev in Antona Potočnika, družabnika tvrdke A. Šarabon. V znak žalosti so navzoči vstali raz sedeže.

Društveni tajnik g. Urbančič je podal nato izerpno poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu. Iz njegovega poročila, ki vsebuje najlepšo sliko o intenzivnem delovanju društva v prošlem letu, naj bodo navedene le nekatere točke:

Glavni odbor je imel v času od zadnjega občnega zbora doslej 9 rednih sej. Odseki so zborovali pogosto ter poročali in stavili svoje predloge glavnemu odboru. Na podlagi uvedene vaješke in podporne akcije je društvo nabralo ca. 23.000 Din. Od tega je dodelilo polovico podpornemu skladu, drugo polovico pa vaješkemu odseku za vzdrževanje vaješke-

ga zavetišča. V jeseni 1924 se je osnovalo vaješko zavetišče. Za obisk zavetišča se je prijavo prvotno okoli 90 vajecev in 60 vajeck. Odsek je uvedel tudi hranilno akcijo, ki je imela sicer do sedaj majhen materijalen uspeh, vendar je njen moralen vpliv znaten, ker se bo na ta način priučilo mladino k štedenju. Osnoval se je salonski orkester, ki bo mogel v kratkem tudi javno nastopiti. Priredili so se tudi učni tečajji za nemščino, italijanščino, srbohrvaščino in knjigovodstvo. Prireditveni odsek je bil zelo agilen in je priredil ogled tovarne Kunc & Komp. in Kolinske tovarne, ki sta prav dobro uspela, nadalje se je vršil tudi letos Trgovski ples, ki je uspel izborno. Plesni odsek je priredil v letošnji seziji plesni tečaj, za katerega se je prijavo 100 obiskovalcev. Število obiskovalcev je pa začelo padati in se je tečaj koncem decembra zaključil. Tudi pevski in dramatični odsek sta živahno delovala. Društvena knjižnica se nahaja v preureditvi in upati je, da bo že meseca marca na razpolago članstvu. Društvo je izdalo tudi letos Trgovski koledar, ki je donesel društvu lep skupiček. Društveno glasilo je pod vzornim uredništvom g. Kavčiča redno izhajalo. Ideja ustanovitve menze se je morala opustiti, ker ni našla zadostnega zanimanja. Društvena posredovalnica za službe je imela v preteklem letu 1550 poslovnih števil; Uspešno se je posredovalo v 198 primerih. — Na novo je društvo založilo Sičevo Trgovsko korespondenco, ki je že v delu in ki bo v kratkem izšla. Društvo je štelu koncem lanskega leta: 1 častnega predsednika, 2 častna člana, 11 ustanovnih članov, 1024 redni člani (prej 794) in 68 podpornih članov (preje 70).

Iz blagajniškega poročila je posneti, da je imelo društvo v preteklem letu 139.297 Din 86 p dohodkov in 111.219 Din 21 p izdatkov. Preglednik računov g. Urbančič, ki je z g. Malenškom pregledal knjige, predlaga, da se da računodajalcu absolutorij, ki je bil soglasno sprejet.

Skleno se, da se voli novi odbor po vzkliku. Predsednikom je bil izvoljen z glasnim odobravanjem vseh navzočih, dosedajni velezaslužni predsednik g. dr. F. Windischer, a podpredsednikoma gg. Josip Kavčič in

Rihard Tory. V odbor so se predlagali sledeči gg.: Pavel Fabiani, Ivan Jelačin st., Jurjovec Avgust, Hanuš Krofta, Evgen Lovšin, dr. Rudolf Marn, dr. Viktor Murnik, Ignacij Novak, Anton Ravhekar, Josip Winter, Fran Zebal, ga. Jelka Dr. Bretlova, ga. Marija Tičar-Sušteršič, Fran Indihar, Mirko Jeršan, Rudolf Južna, Rihard Kramer, Josip Krek, Valter Laurenčič, Janko Lozar, Vlado Pfeifer, Oton Raška, Josip Rupnik, Josip Sekula, Valentin A. Urbančič, gđc. Berta Strehovčeva, gđc. Dragica Vdovič. Preglednika računov: Josip Malenšek, Josip Urbančič.

G. Ivan Jelačin ml., je v imenu g. ravn. Krofte izjavil, da le-ta vsled obilnega dela, žal ne more sprejeti odborniškega mesta in je na njegovo mesto predlagal g. rav. Ivana Jerasa. Izvolil se je predlagani odbor s spremembo, ki jo je predlagal g. I. Jelačin ml.

Na predlog podpreds. gosp. Kavčiča se je sklenilo, da se bo predlagalo v odobritev spremembo pravil in sicer določila, ki se tiče naslova društva, ki se naj glasi »Trgovsko društvo »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani«.

V imenu odbora je nato g. Ivan Jelačin st. predlagal, da naj se imenuje načelnika ministrstva trgovine

in industrije dvornega svetnika g. dr. Marna za njegovo nad dvajsetletno požrtvovalno delovanje in izredne zasluge, ki jih ima za društvo, častnim članom. Novoimenovani častni član dvorni svetni g. dr. Marn se je za imenovanje in za iskrene besede, ki jih je izpregovoril ob tej priliki društveni predsednik gosp. dr. Windischer, globoko ginjen najlepše zahvalil ter zagotovil, da bo tudi v bodoče z isto vneto podpiral društvo.

Gospod Fran Zebal je nato spregovoril o akciji za zgradbo Trgovskega doma, ter prošil navzoče, naj bi to akcijo z vsemi močmi podpirali, da pride slovensko organizirano trgovstvo čimprej pod lasno streho.

Načelnik ljubljanskega gremija g. Fran Stupica apelira na člane-sotrudnike in jih prosi, naj bi se z vso vneto oprijeli delovanja v društvu. Želi, da bi društvo pod spretnim vodstvom g. dr. Frana Windischerja tudi v bodoče najbolje uspevalo.

Ker se ni priglasi nikdo več k besedi, prosi g. predsednik še enkrat naj mu bi članstvo tudi v bodoče izkazalo potrebno podporo in naklonjenost, da bo moglo društvo čim uspešneje delovati za procvit in blaginjo naše trgovine, nakar je zaključil občni zbor ob pol 22. uri.

Trgovina.

Zastopnika za razpečavanje strojev za mleko ter hladilnih naprav išče neka inozemska tvrdka. Naslov tvrdke, kamor se je obrniti za nadaljnja pojasnila, je interesentom na razpolago v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Informacije glede uvoza in izvoza blaga v Češkoslovaški. V Pragi se je ustanovilo komisijsko-posredniško in informacijsko podjetje, ki daje tudi vse informacije glede uvoza in izvoza blaga med Češkoslovaško in kraljevino SHS. Naslov tvrdke je: Jovan J. Ivković, Praha-Karlin, Havličkova 10.

Denarstvo.

Maksimiranje obrestne mere. Zagrebški »Savez novčanih zavoda« javlja sledeče: Povodom okrožnice, ki jo je Narodna banka poslala denarnim zavodom v stvari nameravanega maksimiranja obrestne mere za vloge in posojila in

vprašanja za mnenje in predloge denarnih zavodov, je »Savez novčanih zavoda« na seji dne 16. t. m. pretresal to važno vprašanje in je na podlagi svojedobno zavzetega stališča v predstavi na Narodno banko ponovno naglašal, da se stremljenje Narodne banke glede znižanja obrestne mere, kar je tudi želja denarnih zavodov, da uresničiti le polagoma, ne pa naenkrat, in s skupnim sodelovanjem Narodne banke in denarnih zavodov, ne pa s prisilnimi odredbami. Kot predpogoj znižanju obrestne mere bi moralo priti maksimiranje obrestne mere za vloge, in sicer na temelju medsebojnega dogovora denarnih zavodov. Dosledno temu so stvorili zagrebški denarni zavodi v okviru »Saveza« dogovor, ki vsebuje za gotov čas maksimiranje vlozne obrestne mere. Potem, ko se bo videl rezultat in uspeh tega dogovora, bo moglo priti do razprave vprašanje znižanja obrestne mere za posojila, vendar pod pogojem, da se ogromne javne da-

društvo za trgovce in sotrudnike, je po mojem mnenju smatrati za jako srečno. Slovensko trgovsko društvo »Merkur« je tako postalo že prva leta resnično središče in žarišče trgovskega organizatornega gibanja ter si po vsej pravici pridobilo ime naše trgovske matice. Društvo je začelo živahno organizatorno delo s prirejanjem shodov, predavanj, sestankov, s prirejanjem zabavnih večerov in plesov pod imenom trgovski plesi, skrbelo je za širjenje trgovske izobrazbe, s prirejanjem strokovnih tečajev in predavanj, z vzdrževanjem knjižnice, s prirejanjem poučnih ogledov in izletov. Zavzemalo se je za ustanavljanje trgovskih šol in zavodov. Verno je gojilo misel in zahtevo, da nam treba strokovnega šolstva, smoteno ravitega od nižjih nadaljevalnih šol pa do trgovske akademije. Strokovnih knjig slovenskih za trgovske potrebe ni bilo in tako je naše društvo ob lastnih sredstvih in čisto ob velikih težavah nam nenaklonjene uprave začelo izdajati slovenske strokovne knjige in brošure, tako menično pravo, knjigovodstvo, korespondenco, trgovsko račun-

stvo v treh delih ter od leta 1907 dalje Trgovski koledar, v katerem se je leto za leto podajalo strokovne spise v poljubni obliki. Ko se danes ob vstopu v 25. leto društvenega delovanja oziramo nazaj, moremo s ponosom ugotoviti, da je naše društvo opravilo velikansko delo za probudo trgovskega stanu ter za povzdigo in osamosvojitve trgovine v Sloveniji. Najboljši trgovci, narodno najzavednejši možje trgovskega stanu so izšli iz kroga slovenskega trgovskega društva »Merkur«. Iz našega društva so izšle vse akcije in pobude za to, da so trgovske naprave in zavodi prišli v narodne roke in narodno vodstvo, naše društvo pa je tudi po svojih članih in odbornikih po svojem smotrenem delu v besedi in tisku pripravljalo tla za preporod tako spretno in tako fino, da je v novi domovini v dveh, treh letih bila preprežena naša Slovenija s trgovskimi obveznimi organizacijami v gremijih in zadrugah ter da se je leta 1900 o priliki vseslovenskega trgovskega shoda v Ljubljani postavila krona stanovski obližnorni organizaciji za ustanovitvi Zveze

trgovskih gremijev in trgovskih zadrug. Povečalo je društvo svojo trajno skrb posredovanju dela in vzdrževalo svojo posredovalnico, ki je v trgovskih krogih dobrega slovesa.

Prilike po vojski.

V težavnih prilikah, ki so nastale po vojski v Ljubljani, je bilo nam zmagati mnogo težav, zbrati je bilo treba zopet naše delavce, kateri so se razkropili tekom dolgotrajne vojske, oviralo nas je tudi stanovansko vprašanje in tako smo mi, kateri smo ob pričetku vojske z Italijo bili s trdo roko ohole vojaške oblasti postavljeni na ulico iz naših starih prostorov v Narodnem domu, sprejeti z vso gostoljubnostjo v svoje nove sedanje prostore Gremij trgovcev v Ljubljani, uredništvo trgovskega lista in konečno še Trgovsko bolniško in podporno društvo. Ako se danes ob vstopu v 25. leto naše društvene delavnosti kot današnji društveni predsednik ozrem nazaj v preteklo razdobje 24. let, mislim, da smem zdušno z Vami in z Vašo pri-

trditvijo z velikim ponosom in srčnim veseljem ugotoviti, da je seme, katero so položili mladi trgovci v Ljubljani leta 1900, lepo vzniklo in obrodilo lepe sadove. Ustanovitelji našega društva, vsi delavci v naši organizaciji, pa tudi slovenski narod v celoti sme biti zadovoljen z nami in z delom, ki smo ga opravili nesebično in služeč koristim in potrebam celokupnega naroda, ker tak nam je bil domovine ukaz. Slovensko trgovsko društvo »Merkur« si sme laskati, da je verno sledilo svojemu zvanju in postavljenemu programu ter da je v razani meri pripomoglo do tega, da je bilo naše slovensko trgovstvo in naša slovenska trgovina taka, da se je v novi domovini navzlec vsem težavam hitro znašla v novih prilikah ter začela s pridom in s koristijo uveljavljati se v docela novih gospodarskih razmerah. Za povzdigo naše trgovine in za razvoj našega trgovstva je delalo naše društvo »Merkur« v preteklosti, takega duha je danes in tako hoče ostati tudi v bodočnosti.

javne imetja znižajo na umerjeno in pravično mero. Kartelni dogovor je stvorjen na predpostavki, da ga bodo po pogajanjih usvojile tudi ostale organizacije denarnih zavodov v naši državi.

Borba za francoski frank. »Times« poroča iz Newyorka, da so devizni trgovci pretekli četrtek in petek nakupili velike množine francoskega franka in trgovali izključno na podlagi francoskih nalogov, ker se je zopet pričel beg pred frankom. List izjavlja, da beg pred frankom povzroča naraščajoča inflacija. — V francoskih listih se govori o sporu med Herriotom in guvernerjem francoske banke še vedno vzdržujejo. Pravijo, da bo Herriot te dni poročal v zbornici o raznih ukrepih vlade, s katerimi se namerava dvigniti zaupanje v francoski kapital.

Promet.

Podražitev tranzitnega prometa preko Avstrije. Ministrstvo trgovine uradno objavlja, da je Avstrija zvišala tarifo za tranzitno blago, ki odhaja od nas na Češkoslovaško in iz Češkoslovaške na 120 zlatega franka. Povišek je stopil v veljavo dne 16. t. m.

Pisemski ekvivalenti nemške poštne uprave. Ministrstvo pošte in telegrafa je z odlokom z dne 2. februarja 1925, št. 5392 obvestilo vse podrejene urade, da je nemška poštna uprava s 1. januarjem t. l. izpremenila ekvivalente in sicer 25 pfenigov za 50 centimov, 15 pfenigov za 25 centimov in 15 pfenigov za 30 centimov. — S tem je v Nemčiji poština za navadna inozemska pisma od 1. januarja 1925 znižana od 30 na 25 pfenigov. Naša poštna uprava je do zadnjega zahtevala od pisem, ki so dohajala iz Nemčije frankirana le s 25 pfenigi, naknadni in kazenski porto po 1 Din 80 p, ker jo je ministrstvo šele tekem februarja t. l. o znižanju obvestilo. In še za to obvestilo je bila potrebna intervencija Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Upamo, da poštna uprava brez zadržkov povrne pomotoma pobrane naknadne in kazenske poštnine interesentom, ki bodo to zahtevali.

Izvoz in uvoz.

Izvoz našega tobaka na Poljsko. Te dni se mude v Varšavi zastopniki naše monopolne uprave, ki imajo nalogo, da sklenejo prodajo večje količine našega tobaka, ki se izvozi na Poljsko.

Razno.

Smrtna kosa. V Šiški je preminul dne 18. t. m. g. Viktor Bolaffio, senioršef veleugledne tvrdke A. Bolaffio, trgovine z vinom. S svojo neumorno delavnostjo je znal pokojnik ustvariti podjetje, ki je danes znano po celi državi in tudi v inozemstvu. — Bodi mu ohranjen časten spomin!

Trianonska mirovna pogodba in vprašanje madžarskih državljanov v Jugoslaviji. Po trianonski mirovni pogodbi bi se morali biti rešeni odnosi Madžarov na jugoslovenskem ozemlju in Jugoslovanov na madžarskem ozemlju, ki so imeli priliko v roku dveh let optirati za eno ali drugo državljanstvo. Velik del Madžarov v Jugoslaviji pa ni optiral v določenem roku, niti se izselil v svojo domovino in je bilo radi tega jugoslovensko zunanje ministrstvo prisiljeno začeti izganjati Madžare iz Jugoslavije. Madžarski poslanik je pa dne 11. t. m. posredoval v tem smislu, da naj jugoslovenska vlada počaka s prisilnim izselje-

vanjem, dokler se to vprašanje ne uredi med obema prizadetima vladama.

Jugoslovensko - madžarska pogajanja zaključena. Dne 18. t. m. so se končala pogajanja med jugoslovensko in madžarsko delegacijo za sklenitev trgovinske pogodbe. Nerešena so ostala le še nekatera administrativna vprašanja postranskega pomena.

V. Ljubljanski mednarodni vsotčni velesejm se vrši letos od 29. avgusta do 8. septembra. Vse predpriprave so že v polnem teku, da bo tudi letošnja prireditelj te priznane narodno-gospodarske institucije kar najbolj uspela. V posebnem paviljonu je za letos prvič predvidena velika skupna razstava obrtništva. Izgledi so tu, da se bo tudi število inozemskih razstavljalcev pomnožilo. Lanskoletni razstavljalci si zamorejo svoje prostore že sedaj rezervirati in se tudi sprejemajo event. želje glede zamenjave razstavnih koj, katere se bo po možnosti razpoložljivega prostora zahtevalo. — Predvidene so na velesejmu še razne specialne razstave in oddelki kot: prirodna razstava, zdravstveno-higijenska, konjska in goveje živine, poljedeljskih strojev in orodja itd. Interesenti, katere bi se slučajno pri razpošiljanju prijavnice

izpregledalo, naj zahtevajo prijavnice formulare direktno od ljublj. velessejskega urada.

iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja, da so se spričevala na gremijalni trgovski nadaljevalni šoli za I. semester 1925 razdelila in opozarja vse gg. trgovce, da zahtevajo spričevala od vajencev in vajenk na vpogled.

Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja, da ima na razpolago prospekte praškega vzorčnega velesejma, kakor tudi navodila glede potniških in vizumskih olajšav za posetnike velesejma, ki se vrši od 22. do 29. marca 1925. Vsa pojasnila daje radevolje gremij.

Gremij trgovcev za pol. okraj Celje vabi na redni letni občni zbor gremija, ki se bo vršil v četrtek dne 5. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v Narodnem domu v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav načelnika; 2. čitanje zapisnika zanjega občnega zbora; 3. poročilo o delovanju gremija v letu 1924; 4. računski sklep za leto 1924; 5. poročilo računskih preglednikov; 6. proračun za leto 1925., določitev doklad; 7. sprememba pravil; 8. slučajnosti.

Dobiček in zadovoljstvo svojih odjemalcev boste dosegli le s tem blagom

Ljubljanska borza.

20. februarja 1925.

Blago: Smrekove in jelove deske, 20, 25, 30, 40 in 50 mm, I. in II. vrste, fco meja bl. 600; škorete, 13 mm, I. in II. fco meja bl. 650; kosanjev les, zdrav, od 10 cm debel. napr. in 120 cm dolž., fco Kresnice ali Litija, 10 vag., den. 27, bl. 27, zaklj. 27; hrastovi plohi, 30, 40, 50 mm debel., od 2 m napr. dolž., neobrobjeni, fco meja bl. 980; Pšenica bačka, 74-75, 2 odst., par. slavonska postaja bl. 530; pšenica domača, fco Ljubljana den. 460, bl. 490; otrobi pšenični, drobni, fco vagon slavonska postaja bl. 205; otrobi pšenični, drobni, pol papir., pol jutaste vreče, b/n, par. Ljubljana bl. 215; koruzna nova, promptna, fco Klenak bl. 210; koruzna nova, promptna, fco Ljubljana, bl. 255; koruzna nova prompt., fco Postojna trs. b. 270; koruzna nova, dobav. suke. do medio marec, fco Postojna trans bl. 280; detto, dobav. april., bl. 290; detto, dobav. maj, bl. 295; oves srbski, par. Ljubljana bl. 335; oves bački, rešetan, fco Ljubljana bl. 360; oves bački, zdrav, suh, rešetan, fco Ljubljana bl. 370; laneno seme, fco Ljubljana den. 680; krompir beli, fco gor. postaja den. 150, bl. 156; krompir rdečkasti, semenski, fco štajerska postaja den. 175, bl. 185; fižol ribničan, čišč., fco Ljubljana den. 350, bl. 415; fižol koks, fco Postojna trans. bl. 510; slanina, slana, trodelna, fco vag. Vukovar bl. 23.

Vrednote: 7% invest. pos. iz l. 1921. bl. 65; 4 1/2% Kranj. dež. pos. iz leta 1917 bl. 22; Loter. 2 1/2% drž. renta za vojno škodo den. 160, bl. 160, zaklj. 160; Celj. pos. den. 209, bl. 212; Ljublj. kred. ban-

ka den. 235; Merkant. banka den. 100; Prva hrv. šted. den. 895; Slavenska banka bl. 78; Stroj. tov. in liv. den. 137, bl. 147; Trbovelj. premog. dr. den. 415; Zdr. pap. Vevče den. 100, bl. 116; »Split« den. 1150; Stavbna družba d. d. den. 275, bl. 285.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
Izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Tržna poročila.

Tržne cene za meso v Ljubljani. (Tržno poročilo z dne 15. t. m.). Govedina: V mesnicah po mestu 20 do 23. Na trgu: 1 kg govejega mesa I. 16 do 22, II. 15 do 18; v ampov 10 do 12, pljuč 8, jeter 18 do 23. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 27.50, II. 23 do 25, jeter 30, pljuč 24. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 25, II. 20, pljuč 12, jeter 25, slanina, ribe in sala 28 do 30, 1 kg slanina na debelo 25, masti 32, šunke (gnjati) 40, prekajenega mesa I. 37.50, II. 32.50 do 35 Din. Drobniča: 1 kg koštrunovega mesa 18, jagnjetine 25, kozličevine 25 do 27 Din. Klobase: 1 kg krakovskih 45, debrecinskih 45, hrenovk 40, safalad 40, posebnih 40, pol prekajenih kranjskih 32, suhih kranjskih 40, prekajene slanine 35. Perutnina: 1 kokoš 40 do 50, 1 petelin 40 do 45, nepitana gos 70 do 80, domač zajec, majhen, 10, velik 15 Din. — 1 liter mleka 3 do 3.50, 1 kg surovega masla 45, čajnega 60 do 65, masla 45, bohinskega sira 50, sirčka 10, eno jajce 1 do 1.25 dinarja.

Cene špecijskemu blagu v Ljubljani. (14. februarja). 1 kg kave Portoriko 78 do 84, Santos 52 do 60, Rio 44 do 50, pražene kave I. 96 do 105, II. 78 do 80, III. 60 do 64, kristalnega belega sladkorja 15, v kockah 16, riža I. 10 do 13, II. 8 do 10; 1 liter namiznega olja 25, jedilnega 22, 1 kg soli 4.50, 1 kg riževega škroba 18, pšeničnega 14, koruznega 12, testenin I. 18, II. 12 Din.

Mlevski izdelki na trgu v Ljubljani. (14. februarja). 1 kg moke št. 0 8, za kuho 7.50, bela krušna 7, črna krušna 6, kaša 6, ješprenja 7, otrobov 3, koruzne moke 4, koruznega zdroba 5, pšeničnega zdroba 8, ajdove moke I. 9, II. 8 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. febr. 1925 se je pripeljalo 89 svinj in 1 koza; cene so bile sledeče: mladi prašiči 7 do 9 tednov stari komad 175—212.50, 3—4 meseca stari komad 300 do 350, 5 do 7 mesecev stari komad 500 do 625 Din, 8 do 10 mesecev stari 700 do 875, 1 leto stari 1350 do 1500 Din; 1 kg žive teže 12.50 do 14.25, 1 kg mrtve teže 16.25 do 17.50 Din. Prodalo se je 60 komadov.

Položaj na vinskem tržišču. V Sloveniji kupčija z vinom v zadnjem času ni posebno velika, zato pa je nekaj živahnost v Srbiji, Vojvodini, Dalmaciji in deloma tudi Hrvatski. Slaba je vinska kupčija tudi v Baranji. Cene: V Sloveniji se plača liter po 6 do 8 Din, v Hrvatski po 8 do 10, v Srbiji po 7 do 12, v Vršču in Beli Crkvi 8 do 10% vino po 5 do 6 Din, a 10 do 11% po 6 do 7 Din liter. V Dalmaciji varirajo cene med 7 do 10 dinarjev za liter v prodaji na drobno, dočim so v trgovini na debelo cene nižje.

Kotiranje cen za jajca na borzi v Berlinu. — Trgovsko industrijska zbornica in glavna pruska gospodarska zbornica sta osnovali komisijo, ki ima nalogo, da določa na borzi cene za jajca. Cene notirajo dvakrat na teden, in sicer v ponedeljek in četrtek. Komisija je pričela s poslovanjem dne 2. februarja t. l. — Cene se določajo za veleprodajo franko skladišče liferanta ali franko vagon po komadu in po sledečih vrstah: 1. Domača jajca? a) velika, sveža; b) sveža v teži preko 55 gramov; c) sveža izpod 55 gramov; d) mala in umazana. 2. Inozemska uvožena jajca: a) izredno velika; b) velika; c) normalna; d) mala in umazana. Notirajo tudi cene za jajca, vložena v apno in v ledenih aparatih. Na cene posebno vpliva letni čas in tržne razmere.

TRBOVELJSKI PREM OG, DRVA, KOKA ANGLEŠKI PREM OG, ŠLEZIJSKE BIKETHE dobavlja
„ILIRIJA“, Ljubljana
KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.
Plaćilo tudi na obroke!

Dobava, prodaja.

Prodaja staroga materijala, (kovin, karbidnih kant, gumijevih cevi, stekla itd.) se bo vršila dne 10. marca t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu.

Dobave. Vršile se bodo naslednje oферtalne licitacije: Dne 11. marca t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave materiala za gornji ustroj (tračnice, spojnice, vijaki itd.); pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 20.000 ton morske soli. — Dne 14. marca t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave obročnega železa; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave raznih svetilj, piščalk itd.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

= LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA =

Ustanovljena 1900.

Delniška glavica Din 50.000.000 —
Skupne rezerve nad Din 10.000.000 —

Ljubljana, Dunajska c. (v lastni hiši)
PODRUŽNICE:
Brezice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst. AGENCIJA: Logatec.

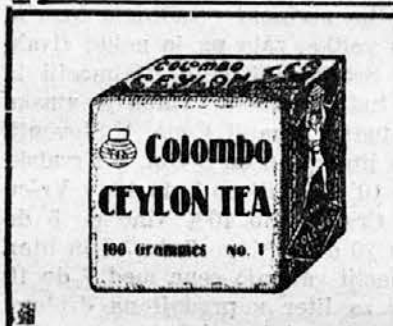
Poštni ček. račun Ljubljana 10.509
Brzjavni naslov: Banka Ljubljana
Tel. št. 261, 413, 502 503, 504.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoča dela.

Veletrgovina
A. ŠARABON
 v Ljubljani
 priporoča
špecerijsko blago
 raznovrstno žganje
 moko in
 deželne pridelke
 raznovrstno
 rudninsko vodo
 Lastna pražarna za
 kavo in mlin za di-
 šave z električnim
 obratom.
CENIKI NA RAZPOLAGO!

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico
 r. z. z. o. z., ki posluje v novopreurejenih prostorih
 v Ljubljani, Mestni trg št. 6.
 Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje najugodnejše ter jih izplačuje
 takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila
 daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu.
 Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.

TVRDKA
A. VOLK
 LJUBLJANA
 Veletrgovina žita in
 mlevskih izdelkov
 priporoča iz svoje zaloge
 vse vrste pšenične
 moke najboljših
 banaških
 mlinov,
 otrobe, koruzne
 in ajdove izdelke, kašo,
 ješprenj, nadalje pšenico,
 koruzo, oves, fižol
 in druge
 poljske pridelke.
 Telefon šte. 449.
 Brzjavci: VOLK.
ZAHTEVAJTE PONUDBE!

AVTO
 bencin, pnevmatika olje, mast, vso
 popravila in vožnja. Le prvovrstno
 blago in delo po solidnih cenah nudi
 Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

Najboljši
 šivalni stroj
 je edino le
Josip
Petelinc-a
 znamka
Gritzner in Adler
 za rodbino, obrt in industrijo
Ljubljana blizu Prešernovega
 spomenika
 Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija.
 Delavnica za popravila
 Na veliko Telefon 913 Na malo

VELESAJAM
LEIPZIGU
 U PROLJEČE 1925.
 OD 1.-7. MARTA
 TEHNIČKI SAJAM OD 1.-11. MARTA.

Informacije i doznake daju počasni zastupnici za
 Hrvatsku, Slavoniju, Dalmaciju i Sloveniju
SOKOLOVIĆ I DRUG
 Medjunarodno
 odpremništvo i carinsko posredništvo
ZAGREB PAROMLIN
 Telefon 25-73

Gospa M. A. piše:
pralni prašek

 je izvrsten in cen. Od sedaj
 bodem samo z njim prala, ker
 je dober in ga tudi drugim pri-
 poročala.
 Trgovci ga dobe v vseh
 veletrgovinah.

WINOCET
 tovarna
 vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi
: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.
ZAHTEVAJTE PONUDBO!
 Tehnično in higijenično najmoder-
 nejše urejena kisarna v Jugoslaviji.
 Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

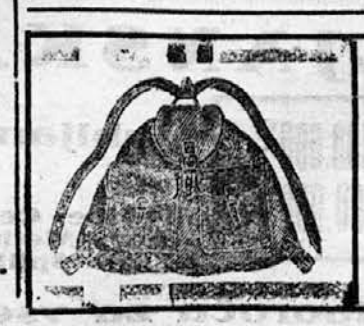
Največje zanimanje
 vlada za zgradbo stanovanjskih hiš sistema
„SEIDEL“
 ker je zidanje v tem sistemu tehnično in ekonomsko
 dovršeno, najhitrejše in najcenejše. Splošno pozor-
 nost vzbujajo
nosilci sistema „SEIDEL“,
 ki nadomeščajo lesene stropnike, železobetonske
 preklade itd. Natančnejše podatke dobite pri stavb-
 nem podjetju Jakob Accetto, sin Ing. Viktor Accetto in
 drug, Ljubljana, Tebor št. 2.
Stopnice SEIDEL Ograje :

Priporoča se
 veletrgovina špecerijskega in
 kolonijalnega blaga, raznovrst-
 nega žganja in spirita
Gregorc & Verlič
 Ljubljana
Zahtevajte cenike!
 Brzjavke: Grelič.
 Telefon šte. 246.

Volna in trikotaža, galanterija
engros
Gaspari & Faninger - Maribor

TISKARNA MERKUR
TRG. IND. D. D.
 LJUBLJANA
 SIMON GREGORČICEVA ULICA 13
 Telefon šte. 552
 se priporoča
 za naročila vseh v njeno stroko
 spadajočih del.
 Lastna knjigovoznica.
 Izvršitev točna in solidna!

Širite „Trgovski list“.
Josip Petelinc, Ljubljana
 Na veliko (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!
 Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje,
 modno blago, pletenine, lepše robce, ščetke, sakanke, toaletno blago.
 Telefon 913

NAHRBTNIKE
 lasnega proizvoda nudi najceneje
IVAN SAVNIK,
 Kranj (Slovenija).
 Zahtevajte cenik!